

Šta je pripremno stručno obrazovanje?

Pripremno stručno obrazovanje je jednogodišnje međurešenje, koje vas praktično i školski priprema za prelazak na osnovno stručno obrazovanje.

Radite u firmi između 3,5 i 4 dana nedeljno, a stručnu školu pohađate od 1 do 1,5 dan. Za rad u preduzeću primete platu, a u školi plaćate samo troškove za nastavna sredstva i za moguće ekskurzije. Učenici se ocenjuju na kraju svakog polugodišta.

Imate mogućnost i da u stručnoj školi pohađate posebne pripremne programe koji se često kombinuju sa praksama i radom na razmeni. Na francuskom i italijanskom govornom području Švajcarske ovaj model pripremnog obrazovanja je veoma čest i sličan je jednogodišnjoj pripremi za izbor zanimanja na nemačkom govornom području.

Da li je pripremno stručno obrazovanje pravo rešenje za vas?

Završili ste obavezno školovanje i

- imate 15-18 godina (pod izvesnim uslovima i na nekim mestima do 20 godina).
- nalazite se još uvek u procesu izbora zanimanja ili ste već izabrali zanimanje, ali još uvek niste našli mesto za praktičnu obuku.
- zbog jezičkih ili školskih razloga vam je potrebno još vremena da biste postigli uspeh u osnovnom stručnom obrazovanju.
- motivisani ste i spremni za učenje.
- imate osnovno znanje iz zvaničnog jezika vašeg regiona i u stanju ste da se sporazumevate i da pratite školsku nastavu.

Kako do pripremnog stručnog obrazovanja?

Prvo je potrebno da nađete firmu koja nudi pripremno stručno obrazovanje u struci u kojoj kasnije želite da završite osnovno stručno obrazovanje. Nakon toga vas odgovorni iz firme prijavljuju u odgovarajuću stručnu školu. Ukoliko škola potvrdi da ispunjavate uslove za upis, u firmi potpisujete ugovor o pripreмној stručној obuci.

U nekim kantonima savetovalište za profesionalnu orijentaciju pomaže učenicima prilikom traženja firme za pripremno stručno obrazovanje ili u sastavljanju dokumentacije za konkurisanje. U svakom slučaju, savetovališta vam pružaju pomoć u potrazi za firmom ili pripremnim programom.

Da li u svakoj struci postoji pripremno stručno obrazovanje?

Da, potrebno je samo da nađete odgovarajuću firmu za praktičnu obuku.

Kolika je zarada za vreme pripremnog stručnog obrazovanja?

Ukoliko se odlučite za pripremno stručno obrazovanje u nekom preduzeću, visina zarade se razlikuje od privredne grane do privredne grane, a zavisi takođe i od visine zarade u prvoj godini osnovnog obrazovanja. Po pravilu dobijate 80-90% zarade koju biste primali u prvoj godini osnovnog obrazovanja. Visina zarade je deo ugovora o pripreмној stručној obuci.

Ukoliko pohađate pripremne programe sa nastavom samo u okviru škole, ne primete platu.

Da li potpisivanjem ugovora o pripremlnoj stručnoj obuci potpisujete i ugovor o praktičnoj obuci?

Ne. Međutim, bilo bi idealno kada biste nakon završetka pripremlnog stručnog obrazovanja ili prakse mogli da ostanete u istoj firmi i tu započnete osnovno stručno obrazovanje. U tom slučaju morate dodatno da potpišete ugovor o praktičnoj obuci.

Šta se uči u stručnoj školi?

Nastava u stručnoj školi počinje u avgustu ili septembru i traje do juna ili jula. Po pravilu, učenici su svrstani u poseban razred i dobijaju zasebnu nastavu sa težištem na jeziku (u zavisnosti od regiona nemački, francuski ili italijanski), matematici i opštem obrazovanju. U školskim pripremlnim programima se, pored toga, intenzivno pripremate za probne prakse, opšte prakse i konkurisanje na radna mesta za praktičnu obuku.

Ukoliko imate poteškoće u učenju, od nastavnika dobijate individualnu pomoć. Domaće zadatke morate da radite kod kuće.

Šta se uči na radnom mestu?

Na radnom mestu bolje upoznajete poslovni svet i učite prve osnovne veštine neophodne za vaše zanimanje. U firmi imate kontakt-osobu zaduženu da vas uvede u posao, da vam pomaže ili da vas prati za vreme prakse.

Da li imate pravo na odmor?

Da, za vreme pripremlnog stručnog obrazovanja imate pravo na pet nedelja plaćenog godišnjeg odmora. Dani odmora se moraju koristiti za vreme školskog raspusta odnosno kada nema nastave. Ako niste na odmoru, za vreme školskog raspusta radite u firmi pet dana nedeljno.

Ukoliko pohađate školske pripremlne programe, za vreme školskog raspusta imate odmor.

Informacije

Dodatne informacije i ugovore o pripremlnoj stručnoj obuci dobićete od nadležnih stručnih škola u vašem kantonu.